

Kaiken maailman sarjakuvatuksia

THERE ARE MORE THINGS BETWEEN HEAVEN AND EARTH THAN YOU COULD EVER DREAM OF, TOMMYE...

Drawn & Quarterly: Graham Chaffeen Johnny and Babe

Bild & Bubbla 3-4/95 - Nordiska serier
Seriefrämjandet, 1995

Sarjainfon ruotsalainen vastine Bild & Bubbla on julkaissut muhkean erikoisnumeron otsakkeella Nordiska serier. Ingemar Bengtsonin toimittama satasivuinen pläjäys esittelee valikoiman pohjoismaisia sarjakuvia Tanskasta, Norjasta ja Suomesta, siis lehden naapurimaista.

Esipuheessaan Bengtson kiinnittää huomiota siihen - meikäläisittäin ikävän - mielenkiintoiseen asiointilaan, että kaikissa muissa maissa paitsi Suomessa sarjakuvaa tuetaan julkisella määrärahalta. Bengtsonin mielestä suomalaisen sarjakuvan tila on kuitenkin hyvä verrattuna muihin Pohjoismaihin (lukuunottamatta Islantia, joka ei ole mukana lehden katsauksessa).

Suomesta ovat mukana Sarjainfon lukijoille epäilemättä ennestään tutut Kata Koskivaara, Sami Toivonen (Pauli Kallio käsikirjoittajana) ja Jussi Tuomola. Myös

Tanska ja Norja esittäytyvät kumpikin kolmen piirtäjän voimin.

Tanskalla on ansiokkaat sarjakuvaperinteet, jotka meillä tunnetaan niukanlaisesti. Varsinkin laadukkaiden käännössarjakuvien saralla Tanska oli pitkään Pohjoismaiden ehdoton suurvalta. Bild & Bubbla esittelee Rune Kidden rupisesti piirrettyjä mutta hillittömän hauskoja kirjallisuuden pikatulintoja Irriterade klassiker (Ärsyttäviä klassikoita), Julie Billen vaikuttavasti piirrettyjä fantasioita ja varsinkin Jan Solheimin mustavalkoisia ekspressiivisiä painajaisia. Solheim sopisi hyvin Raw'n, Vietrait kaukaisista maista -antologian tai Sarjakuvastimen tapaisten modernien julkaisujen sivuille.

Norjan InkaLill pyöreällä viivalla piirrettyine satui- neen ja eläimien ja Jason arjen fantasioineen vaikuttavat vielä lupaavilta raakileilta. Mutta Steffan Kverneland alkaa olla piirtäjänä jo liki mestariluokkaa. Varsinkin runollinen Hon var svart som

natten... on upeaa jälkeä.
Harri Röpötti

Drawn & Quarterly #3/vol2
Drawn & Quarterly, 1995

Jo ennakkoon uutisoitiin Pentti Otsamon julkaisemisesta maailman kauneimmas- sa sarjakuvalehdessä Drawn & Quarterlyssa. Nyt tuo numero on ilmestynyt ja Otsamon panos kansainvälisten tekijöiden joukossa luettavissa.

Otsamo on piirtänyt herkillä pastelliväreillä arkisen kunnianosoituksen Vittorio de Sican neorealismisen elokuvan klassikolle Polkypyörävaras. Vain perusidea on peräisin leffasta. Muuten nykypäivän Suomeen sijoitettu tarina on uusi.

Otsamon Bicycle Thief on sijoitettu lehden toiseksi sarjaksi Graham Chaffeen Johnny and Baben jälkeen, mihin se sopii hyvin. Chaffeella on sopivasti samantyylinen lähestymistapa kuin Otsamolla niin piirroksen kuin tarinaan. Molemmat tekevät herkkää tuokio-

kuva ihmisten päivittäisestä kanssakäymisestä.

Chaffeen enimmäkseen mustavalkoinen sarja on piirretty voimakkaammin kontrasteilla tyylitellen kuin Otsamon värisarja, joka puolestaan käyttää vähemmän sanoja ja luottaa pelkistettyjen kuvien voimaan.

Amerikassa Chaffee on vain vähän tunnetumpi kuin Otsamo. Hän on julkaissut yhden mielenkiintoisen albumin, The Big Wheelsin. Drawn & Quarterlyn debytantit varastavat tällä kertaa shown veteraaneilta Maurice Vellekoopilta ja Jacques Tardilta.

Vellekoopin liian kirkkaat värit vievät tehon ohuilta viivoilta ja hänen sarjansa näyttää tylsältä. Tardi latelee ensimmäisen maailmansodan tilastolukuja eikä tarina oikein pääse esiin tavallisen tardimaisen komeista piirroksista huolimatta.

Harri Röpötti

Taboo: Alec Stevensin Twilight

Blab: Richard Sala's My Father's Brain

Blab 8
Kitchen Sink, 1995

Blab on uudistunut ulkoasu- taan. Entistä paksumpi antologia on saanut puitteikseen nelionmuotoiset sivut ja edesmenneeltä Raw'lta lainatun tyylikkään taiteellisen ulkomuodon. Blabin undergroundjuuret näkyvät joissakin piirtäjävalinnoissa, selkeimmin veteraani Spainin osuutena.

Mukana on myös muita indieartisteja, joiden tyyli pe- riytyy undergroundista. Esi- merkiksi Terry Labanin juu- reva piirrostyylillä ja huumori- tarinat sopivat undergroundin perillisiin.

Mukana on myös näyttävään grafiikkaan keskittyviä modernisteja, jotka jarkavat selkeämmin ehkä juuri Raw'n perintöä. Chris Ware, Richard Sala ja Peter Kuper kuuluvat Pohjois-Amerikan nykysarjakuvan visualistien peruslialle.

Vielä Blabiin mahtuu novellitekstiä ja puhdasta grafiikkaa. Kokonaisuus onkin riemunkirjavi ja epätasainen mutta mielenkiintoinen.

Harri Röpötti

Taboo 8
Kitchen Sink, 1995

Stephen Bissetten toimittama kauhuantologia on noussut kuolleista. Kahdeksanteen albumiin on kasattu Taboo-

lakkauttamisen takia julkai- sematta jääneitä sarjoja, joita lienee vielä luvassa yhden opuksen verran.

Kahdeksas Taboo on kaukana albumisarjan parhaista hetkistä, kuten Bissette itsekin myöntää vuolassana- ssa esipuheessaan. Osa ylijäämäsarjoista on jo julkaistu muualla, joten nyt tarjotaan tavallaan jämien jättä. Etenkin käsikirjoitukset ovat usein huvittavan lapsellisia, mikä ei ole harvinaisen on- gelma kauhusarjakuvissa yli- päänsäkään.

Joukossa on silti muuta- ma helmi. Al Columbian jul- mat piirrookset jaksavat vie- hättää aina, vaikka Johnny 23 onkin juttuna pimeä ja vai- keaselkoinen. Jeff Nicholson käyttää Cat Loverissa liikaa tekstiä ja pelkistää piirroksi- aan ehkä turhankin paljon, mutta osaa kertoa ihmisen pi- meästä puolesta kiinnostavasti. Alec Stevens on kuvit- tanut Wladyslaw Reymontin tarinan Twilight upeasti mus- tillilla, valkoisilla ja rasterinhar- mailla pinnoilla.

Harri Röpötti

Roz Warren (toim.): Dyke Strippers Lesbian Cartoonists A to Z
Cleis Press, 1995

Dyke Strippers esittelee 35 lesbopiirtäjää englanninkielis- tä maailmasta. Jokaiselta

on, mutta sen valintaperus- teet vaikuttavat löyhiltä. Te- kijöitä ei rajata sarjakuvante- kijöihin, vaan osa heistä on selvästi pilapiirtäjiä tai kuvit- tajiä.

Taiteellista timaa ei ole pidetty turhan korkeana. Jot- kut kokoelman taiteilijoista piirtävät alkeellisesti ja köm- pelösti, monet viisit ovat lai- meita. Jos vertailukohdaksi ottaa vaikka kotimaista nais- sarjakuvaa sisältäneen Naa- rassarjat-lehden, eivät sen te- kijöiden sarjakuvat lainkaan häpeä tämän kirjan rinnalla, päin vastoin.

Dyke Strippers -kokoel- maan tutustuminen kannat- taa lähinnä siinä mielessä, että sen avulla saattaa löytää jokusen mielenkiintoisen uu- den sarjakuvattavuuden. On tietysti kauhean keino- tekoista luokitella piirtäjiä edes sukupuolen, saati sitten su- kupuolisen suuntautuneisuu- den perusteella. Kyllä niiden todellisten kriteerien pitäisi olla ihan muita.

Jukka Heiskanen

WHAT? COMIQUIZ 1995

Nordiska mästerskapen i seriekunskap går in på sitt andra decennium. Du inbjuds härmed att delta!

Comiquiz är en frågesport i ämnet tecknade serier, öppen för lag från hela Norden. Vill du vara med? Bilda då ett lag på minst tre personer, och anmäl lagot till följande adress:

Seriefrämjandet Skåne
o/o Peter Nilsson
Harakärrevägen 65:311
S-232 53 Åkarp
Sverige

Anmälningsavgiften är 50 kronor/mark per lag i valfri nordisk valuta. Svenska lag sätter in pengarna på pg 477233-0. Seriefrämjandet Malmö/und. Lag från övriga länder uppmanas att bifoga pengarna kontant tillsammans med sin anmälan.

Vi vill ha er anmälan senast den 10 december 1995. Glöm inte att ange adress och kontaktperson för ert lag!

Tävlingen äger rum på kvällen, onsdagen den 17 januari 1996. Frågorna skickas ut i förseglat kuvert ca en vecka före tävlings- kvällen, och du ringer in svaren till oss på telefon. Mer utförliga anvisningar erhålls efter anmälan.

SeF Skåne

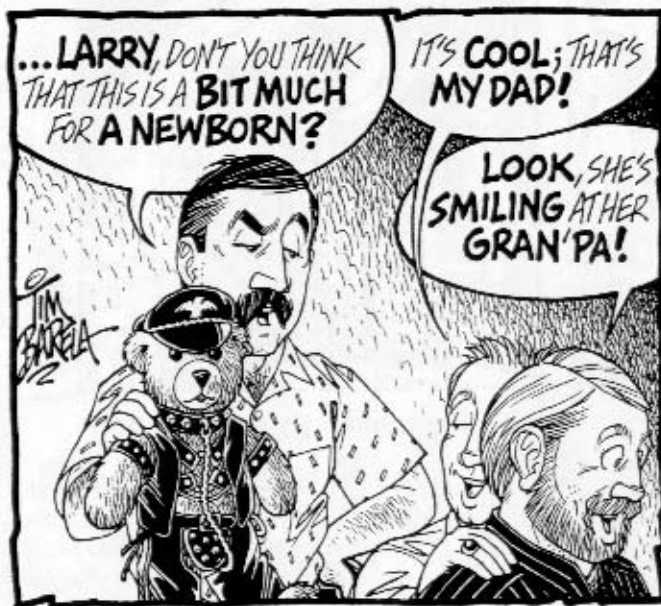
En tävling för alla - inte bara eliten!

Tim Barela:
Domesticity Isn't Pretty
A Leonard & Larry Collection
Palliard Press, 1993

Yksi herttaisimmista ja lämminhenkisimmistä konsaan lukemistani sarjakuvista on Tim Barelan Leonard ja Larry, 1984 alkanut homoparis-kunnan elämästä kertova sarja. Leonard on valokuvaaja, Larrylla on nahka- ja näyttökauppa muodikkaalla ostoskadulla. Heidän kanssaan samassa talossa asuvat myös Larryn kaksi poikaa aikaisemmasta avioliitosta. Muita sarjan hahmoja ovat Larryn ex-vaimo, Larryn veli Dale, Leonardin juutalaisäiti ynnä joukko muita yhteisiä tuttuja.

Leonard & Larrya on verrattu television tilanneko-

medioihin eikä syyttä. Barelalla on silmää kutkuttavan humoristisille tilanteille, ja hän osaa kirjoittaa sukkela dialogia sekä uskottavia henkilöihahmoja. Jutustelua sarjassa riittääkin, vallan usein kuvissa näkyy vain puhuvia päitä.

Huumori on kilttiä, muttei hampaatonta: sen kautta Barela tarkastelee amerikkalaisen yhteiskunnan synkkiä puolia: AIDSin mellastamis-

ta, homovihaa, uskonnollista ahdasmielisyyttä, tekopyhyttä. Toisaalta Barela löytää pieniä ilonaiheita arkipäivän elämästä. Ainoa järkeenkäypä syy sille, mikseivät Leonard ja Larry jo ole siirtyneet television puolelle, lienee aiheen "arkaluontoisuus": eihän se nyt sovi, että Amerikan telkkarissa näydetään homoparin elämää. Kuitenkin juuri päähenkilöiden homous tuo ihmissuhdepohdintoihin

Larry haluaa antaa pojanpojalleen Tom of Finland -teddykarhun.

erilaisen ja riestuttavan näkökulman.

Barela piirtää siistillä viivalla ilmeikkäitä hahmoja, joiden päänupit ovat suhteetoman suuria kroppaan nähden jopa siinä määrin, että se alkaa kiusata. Mutta se on pieni puute. Tästä sarjasta luulisi ennakkoluulottoman kustantajan saavan Königin ohien hyvän myyntiartikkelin, joka naurattaa heteroita yhtä lailla kuin homoja.

Leonard & Larrya on julkaistu mm. Gay Comicsissa, The Advocateissa ja Frontierissa. Kokoelman tarinat ovat vuosilta 1984-93.

Jukka Heiskanen